

88. KINH BĀHITIKA

(*Bāhitika Sutta*)¹

358. Như vậy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn ở Sāvatti, Jetavana, tại tinh xá ông Anāthapiṇḍika. Rồi Tôn giả Ānanda vào buổi sáng đắp y, cầm y bát, đi vào Sāvatti để khát thực. Đi khát thực ở Sāvatti xong, sau bữa ăn, trên con đường trở về, Tôn giả đi đến lâu đài của Migāramātu (Lộc Mẫu) tại Pubbārāma (Đông Viên) để nghỉ trưa. Lúc bảy giờ, Vua Pasenadi nước Kosala cưỡi trên con voi Ekaṇḍarika và đi ra khỏi thành Sāvatti trong buổi sáng sớm. Vua Pasenadi nước Kosala thấy Tôn giả Ānanda từ xa đi đến, thấy vậy liền nói với vị đại thần Sirivaḍḍha:

– Vị Tôn giả ấy, này Sirivaḍḍha, có phải là Ānanda không?

– Thưa phải, tâu Đại vương, Tôn giả ấy là Ānanda.

Rồi Vua Pasenadi nước Kosala nói với một người khác:

– Này người kia, hãy đi đến Tôn giả Ānanda, sau khi đến, nhân danh ta cúi đầu đánh lễ chân Tôn giả Ānanda, rồi thưa như sau: “Thưa Tôn giả, nếu Tôn giả Ānanda không có công việc gì phải làm gấp, thưa Tôn giả, mong Tôn giả hãy vì lòng từ chờ đợi một lát.”

– Thưa vâng, tâu Đại vương.

Người ấy vâng đáp Vua Pasenadi xứ Kosala, đi đến Tôn giả Ānanda, sau khi đến, đánh lễ Tôn giả Ānanda rồi đứng một bên. Đứng một bên, người ấy thưa với Tôn giả Ānanda:

– Thưa Tôn giả, Vua Pasenadi nước Kosala cúi đầu đánh lễ chân Tôn giả Ānanda, và thưa như sau: “Thưa Tôn giả, nếu Tôn giả Ānanda không có công việc gì phải làm gấp, thưa Tôn giả, mong Tôn giả hãy vì lòng từ chờ đợi một lát.”

Tôn giả Ānanda im lặng nhận lời.

359. Rồi Tôn giả Ānanda đi đến bờ sông Aciravatī, sau khi đến, liền ngồi xuống trên chỗ đã soạn sẵn, dưới một gốc cây. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala, cưỡi voi cho đến chỗ nào có thể đi voi được, rồi xuống voi đi bộ đến chỗ Tôn giả Ānanda, sau khi đến, đánh lễ Tôn giả Ānanda rồi đứng một bên. Đứng một bên, Vua Pasenadi nước Kosala thưa với Tôn giả Ānanda:

– Thưa Tôn giả, ở đây, mong Tôn giả Ānanda ngồi trên thảm ngựa.

¹ Kinh tương đương trong bộ *Trung A-hàm kinh* là *Bê-ha-đề kinh* 鞞訶提經 (T.01. 0026.214. 0797c07).

– Thôi vừa rồi, Đại vương, Đại vương hãy ngồi. Tôi đã ngồi trên chỗ ngồi của tôi.

Vua Pasenadi nước Kosala ngồi trên chỗ đã soạn sẵn. Sau khi ngồi, Vua Pasenadi nước Kosala thưa với Tôn giả Ānanda:

– Thưa Tôn giả Ānanda, có phải Thế Tôn không làm các thân hành² mà các bậc Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách?³

– Thưa Đại vương, Thế Tôn không làm các thân hành mà các bậc Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách.

– Thưa Tôn giả Ānanda, có phải Thế Tôn không làm các khẩu hành... (như trên)... không làm các ý hành mà các bậc Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách?

– Thưa Đại vương, Thế Tôn không làm các ý hành mà các bậc Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách.

– Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả! Thưa Tôn giả, điều mà tôi không thể nói lên một cách đầy đủ trong một câu hỏi, đã được Tôn giả Ānanda nói lên một cách đầy đủ trong câu trả lời câu hỏi. Thưa Tôn giả, khi người ngu si, thiếu kinh nghiệm, tán thán hay hủy báng những người khác, mà không chứng nghiệm và suy xét, thì chúng tôi không y cứ vào đây và xem như là lỗi cây. Nhưng thưa Tôn giả, khi người có trí, có kinh nghiệm, tán thán hay hủy báng những người khác, có chứng nghiệm và suy xét, thì chúng tôi y cứ vào đây và xem như là lỗi cây.

360. Nhưng thưa Tôn giả Ānanda, thế nào là thân hành mà các vị Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách?

– Thưa Đại vương, bất cứ thân hành gì bất thiện.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành bất thiện?

– Thưa Đại vương, bất cứ thân hành gì có tội.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành có tội?

– Thưa Đại vương, bất cứ thân hành gì có hại.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành có hại?

– Thưa Đại vương, bất cứ thân hành nào có khổ báo.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành có khổ báo?

– Thưa Đại vương, phạm thân hành gì đưa đến tự hại, đưa đến hại người, đưa đến hại cả hai, từ thân hành ấy, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm. Thưa Đại vương, thân hành như vậy bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách.

² Xem *Vin.* II. 248.

³ *Opārambha. MA.* III. 346 viết *upārambham dosam āropanāraho*, chỉ cho câu chuyện của những kẻ giang hồ giết người trong *Ud.* IV. 8.

– Thưa Tôn giả, thế nào là khẩu hành... (như trên). Thế nào là ý hành bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách?

– Thưa Đại vương, bất cứ ý hành gì bất thiện.

– Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành bất thiện?

– Thưa Đại vương, phạm ý hành gì có tội.

– Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành có tội?

– Thưa Đại vương, phạm ý hành gì có hại.

– Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành có hại?

– Thưa Đại vương, phạm ý hành nào có khổ báo.

– Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành có khổ báo?

– Thưa Đại vương, phạm ý hành gì đưa đến tự hại, đưa đến hại người [khác], đưa đến hại cả hai, từ ý hành ấy, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm. Thưa Đại vương, ý hành như vậy bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách.

– Thưa Tôn giả Ānanda, có phải Thế Tôn tán thán sự đoạn trừ tất cả bất thiện pháp?

– Thưa Đại vương, Như Lai đã đoạn trừ tất cả bất thiện pháp và thành tựu các thiện pháp.⁴

361. – Nhưng thưa Tôn giả Ānanda, thế nào là thân hành không bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách?

– Thưa Đại vương, bất cứ thiện thân hành nào.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thiện thân hành?

– Thưa Đại vương, phạm thân hành nào không có tội.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành không có tội?

– Thưa Đại vương, phạm thân hành nào không có hại.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành không có hại?

– Thưa Đại vương, phạm thân hành nào có lạc báo.

– Thưa Tôn giả, thế nào là thân hành có lạc báo?

– Thưa Đại vương, phạm thân hành nào không đưa đến tự hại, không đưa đến hại người, không đưa đến hại cả hai, từ thân hành ấy, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. Thưa Đại vương, thân hành như vậy không bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách.

– Thưa Tôn giả Ānanda, thế nào là khẩu hành... (như trên). Thế nào là ý hành không bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách?

⁴ Xem D. III. 135.

- Thưa Đại vương, bất cứ thiện ý hành nào.
- Thưa Tôn giả, thế nào là thiện ý hành?
- Thưa Đại vương, phạm ý hành nào không có tội.
- Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành không có tội?
- Thưa Đại vương, phạm ý hành nào không có hại.
- Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành không có hại?
- Thưa Đại vương, phạm ý hành nào có lạc báo.
- Thưa Tôn giả, thế nào là ý hành có lạc báo?

– Thưa Đại vương, phạm ý hành nào không đưa đến tự hại, không đưa đến hại người, không đưa đến hại cả hai, từ ý hành ấy, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. Thưa Đại vương, ý hành như vậy không bị các Sa-môn, Bà-la-môn có trí quả trách.

– Thưa Tôn giả Ānanda, có phải Thế Tôn tán thán sự thành tựu tất cả thiện pháp?

– Thưa Đại vương, Như Lai đã đoạn trừ tất cả bất thiện pháp, và thành tựu các thiện pháp.

362. – Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả! Thật khéo nói thay việc này, thưa Tôn giả! Do Tôn giả Ānanda mà chúng tôi, thưa Tôn giả, được hoan hỷ và thỏa mãn với những lời khéo nói của Tôn giả Ānanda. Được hoan hỷ và thỏa mãn, thưa Tôn giả, với những lời khéo nói của Tôn giả Ānanda, chúng tôi vui lòng tặng một con voi báu cho Tôn giả Ānanda, nếu Tôn giả Ānanda được phép nhận con voi báu. Chúng tôi vui lòng tặng con ngựa báu cho Tôn giả Ānanda, nếu Tôn giả Ānanda được phép nhận con ngựa báu. Chúng tôi vui lòng tặng một làng ân tứ cho Tôn giả Ānanda, nếu Tôn giả Ānanda được phép nhận một làng ân tứ. Nhưng thưa Tôn giả, chúng tôi được biết như sau: “Việc này Tôn giả Ānanda không được phép.” Thưa Tôn giả, có cuộn vải ngoại hóa này,⁵ được gắn vào trong một cán dù, do Vua Ajātasattu, con bà Videhi nước Magadha gởi cho tôi, dài mười sáu khuỷu tay, rộng tám khuỷu tay. Thưa Tôn giả, mong Tôn giả Ānanda vì lòng từ bi nạp thọ cho.

– Thôi vừa rồi, Đại vương. Tôi đã đủ ba y.

– Thưa Tôn giả, sau cơn mưa lớn trên sườn núi, cả Tôn giả và tôi đã thấy lúc ấy sông Aciravatī chảy mạnh, tràn qua hai bên bờ như thế nào. Cũng vậy, thưa Tôn giả, Tôn giả Ānanda có thể làm cho mình ba y, từ nơi tấm vải ngoại hóa này; còn ba y cũ, Tôn giả Ānanda có thể đem phân phát cho các đồng Phạm hạnh. Như vậy sự bố thí này của chúng tôi được trôi chảy, như lan tràn qua bờ. Thưa Tôn giả, mong Tôn giả nhận cho tấm vải ngoại hóa này.

⁵ *Bāhitikā. MA. II.* 362 viết là loại vải được chế tạo ngoài vương quốc Kosala.

Rồi Tôn giả Ānanda nhận lấy tấm vải ngoại hóa. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala thưa với Tôn giả Ānanda:

– Thưa Tôn giả Ānanda, nay chúng tôi phải đi. Chúng tôi có nhiều công vụ, có nhiều trách nhiệm phải làm.

– Thưa Đại vương, nay Đại vương hãy làm gì Đại vương nghĩ là hợp thời.

Rồi Vua Pasenadi nước Kosala hoan hỷ, tin thọ lời Tôn giả Ānanda dạy, từ chỗ ngồi đứng dậy, thân bên hữu hướng về Ngài, rồi ra đi.

363. Tôn giả Ānanda, sau khi Vua Pasenadi nước Kosala ra đi không bao lâu, liền đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, Tôn giả Ānanda tường thuật lên Thế Tôn tất cả cuộc đàm thoại với Vua Pasenadi nước Kosala rồi dâng tấm vải ngoại hóa lên Thế Tôn.

Thế Tôn nói với các Tỷ-kheo:

– Thật hạnh phúc thay cho Vua Pasenadi nước Kosala! Thật tốt đẹp thay cho Vua Pasenadi nước Kosala! Vua đã được yết kiến Tôn giả Ānanda và được cúng dường.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy, các Tỷ-kheo ấy hoan hỷ tin thọ lời Thế Tôn dạy.

